

## N:o 59.

# Toisena Helluntaipäivänä.

Evank. Joh. 3: 16–21.

Siihen aikaan sanoi Jesus Nikodemukselle: Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi hänen ainoan Poikansa, että jokainen kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa; mutta että maailma piti hänen kauttansa vapahdettaman. Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita: mutta joka ei usko, se on jo tuomittu; sillä ei hän uskonut, Jumalan ainoan Pojan nimen päälle. Mutta tämä on tuomio: että valkeus tuli maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valkeutta; sillä heidän työnsä olivat pahat. Sillä jokainen, joka pahaa tekee, se vihaa valkeutta, eikä tule valkeuteen, ettei hänen työnsä pitäisi laitettaman. Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin; sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.

Tämäkin on yksi niitä ihania evankeliumeja, jommoisia Johanneksen on tapana kirjoittaa, sillä hän laatii ne sellaisiksi, että sopisi kyllä häntä yksin sanoa evankelistaksi. Kuten usein olette kuulleet, on nyt evankeliumi se, että opittaisiin tuntemaan ainoastaan Kristus, sillä mitään enempää ei Pyhä Henki opeta. Tarkastelkaamme sen vuoksi huolellisesti sanoja, jotka ovat voimallisia, kalliita ja ylönmäärin lohdullisia. Aluksi sanoo hän:

**niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen kuin uskoo hänen päällensä ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.** Tässä näette, ettei Kristus muuta tarkoita kuin tehdä Isä meille suloiseksi ja johdattaa meitä itsensä kautta Isän tykö; ja kaikki Kristuksen toiminta tähtääkin siihen, että meissä syntyisi oikea hellä luottamus Isään. Sillä jos ainoastaan pelkäämme Isää, niin ei siitä mitään hyötyä ole, mutta jos meissä asuu oikea ystävällinen rakkaus häntä kohtaan, niin se vasta tekee meidät autuaiksi. Nyt sanoo hän tässä Jumalan rakastaneen maailmaa niin, että hän antoi ainoan rakkaimman lapsensakin sen edestä ja toimitti meille

välikapaleen, jonka kautta me voisimme tulla hänen tykönsä, nimittäin Kristuksen. Olenhan usein ennen sanonut, että usko yksin ei riitä Jumalan tykö tulemiseen, vaan sovitushinta on tässä myöskin tarpeen. Turkkilaiset ja juutalaiset uskovat myöskin Jumalaan, mutta ilman välimiestä ja sovitushintaa.

Mitä sitten sovitushinta on? Sen osoittaa evankeliumi. Opettaahan Pyhä Henki kaikin paikoin, ettei meillä ole Isää ilman välimiestä, eikä hän salli, että ilman välimiestä menisimme Isän luo. Oppikoulut taasen opettavat meitä menemään Isän tykö välimiehestä huolimatta, omiin tekoihimme turvaten. Tämä on panna Kristus pois välimiestoimesta, kuten Jeremias on ennustanut jumalattomien hänestä ajattelevan ja sanovan: **Turmelkaamme puu hedelminensä ja temmatkaamme häntä ylös juurinensa elävitten maasta, ettei hänen nimeänsä ikänä enämpi muistettaisi.** Silloin ei olla oikealla tolalla. Älkäämme siismillään muotoa näin menetelkö, sillä siten katsoisimme ylönsen korkean hinnan, jonka Isä on edestämme suorittanut, vaan kiittäkäämme Isää siitä, että hän asian on näin järjestänyt ja asettanut meidän välillemme sen,

joka on Jumala ja Jumalan vertainen, ihminen ja ihmisten vertainen, sillä me olemme ihmisiä ja hän on Jumala. Jos nämä kaksi persoonaa ryntäävät toisiansa vastaan, niin täytyy ihmisen musertua, sillä hän ei voi sitä kestää. Sen vuoksi on Jumala niin sovittanut, että asetti yhden keskelle, joka on totinen Jumala ja ihminen. Hänen kauttansa täytyy meidän tulla Isän tykö, omalla sovitushinnallamme emme mitään aikaan saa.

Nyt he opettavat niin, että paastoilla, rukouksilla ja senkaltaisilla töillä tullaan autuaaksi, ja sanovat: Ken rupeaa munkiksi tai nunnaksi, rukoilee joka päivä pyhän Birgitan rukouksen, hän tulee varmaan autuaaksi eikä koskaan ole kadotukseen joutuva; ja tuon kaltaista ovat sitten kaikki kirjat täpösen täynnä. Tuo puhe merkitsee jokseenkin samaa kuin: Minä tahdon niin paljon tehdä, että vältän helvetin, kuoletan syntini ja avaan taivaan. Nämä tahtovat sovitushinnan itse hankkia ja sysätä pois Isän paneman välityksen. Sen vuoksi täytyy heidän hukkuu, koska luulevat tulevansa Isän tykö ilman välimiestä Kristusta, jonka Jumala on meille asettanut armollisen suosionsa kuvaksi. Opettaahan Kristus tässä, ettemme ole hukassa vaan saamme ijankaikkisen elämän. Se on: Jumala on meitä niin rakastanut, että on hinnaksemme pannut oman rakkaimman lapsensa, jonka teki osalliseksi kurjuudestamme, helvetistämme ja kuolemastamme ja antoi hänen ne juoda. Tällä tavalla autuaiksi tullaan.

Jos nyt olisi toista tietä taivaaseen, olisi hän kaiketi senkin säätänyt. Vaan koska nyt ei mitään toista ole, niin pitäkäämme tässä kiinni sanoista, liittäkäämme lujasti sydämemme niihin, turvatkaamme niihin, sulkekaamme silmämme ja sanokaamme: Vaikka minulla olisi kaikkein pyhäin ansiot, kaikkein neitseen pyhyys ja puhtaus ja lisäksi vielä P. Pietarin hurskaus, niin ei kuitenkaan ole oma an-

sioni minkään arvoinen, vaan toinen perustus mulla pitää oleman, jolle voin rakentaa, nimitäin nämä sanat: Jumala on Poikansa antanut sitä varten, että jokainen kuin uskoo häneen, jonka Isä rakkaudesta on lähettänyt, hän tulee autuaaksi. Sinun täytyy kerskatakin pelastetuksi tulevasi, ja sinun täytyy rohkeasti turvata hänen sanaansa, jota ei mikään perkele, helvetti eikä kuolema voi tyhjäksi tehdä, vaan sanan ja kaikki, jotka sanassa riippuvat kiinni, tempaa Isä helvetin, perkeleen ja kuoleman käsistä. Käyköön siis kuinka tahansa, niin sano: Tässä on Jumalan sana, se on minun kallioni ja ankkurini, jonka perustukselle minä rakennan, missä se pysyy, siinä minäkin jään turvallisesti pysymään. Sillä Jumala ei voi valehdella, ja ennen täytyy taivaan ja maan pirstaksi mennä, kuin pieninkään kirjain ja piirto hänen sanastansa jäisi toteen käymättä.

Huomaa nyt tarkoin, että välimies tarvitaan, ja se on Kristus. Näin on siis Isän tykö tultava ja sanottava: Vaikka en minä eikä yksikään enkelikään voi seisoa sinun majesteettisi edessä, vaan kaikkein täytyy siinä vapista ja väristä, niin on minulla tässä kuitenkin Kristus, jolle et voi olla vihoissasi. Häneen minä turvani otan ja sinun sanaasi, tietäen, että tahdot minun hänen tähtensä ottaa vastaan. Sinä et voi minua hyljätä, ellet samalla hylkää häntäkin. Näin pitää tultaman Isän tykö Kristuksen kautta, että meissä heräisi oikein hellä luottamus häneen.

Tämä virkistää aran, epäileväisen oman tunnon ja tekee sen levolliseksi; mikään muu ei, ei tukanpeittäjät eikä kaaput, ei pappeus eikä munkkeus, ei mikään työ, sanottakoon se kuinka pyhäksi tahansa, voi Jumalan tuomiota lepyttää eikä sydäntä rauhoittaa. Ainoastaan Jumalan sana voi sen tehdä. Jumala on rakkaudesta antanut Poikansa, jonka kautta meidän täytyy autuaiksi tulla, älä siis millekään muulle tielle poikkea ja kavahda lisäyksiä,

joilla kaikki turmellaan. Ken nimittäin jotain lisää, hän johdattaa sinut oikealta tieltä metsäpolulle. Älä siis anna omantuntosi turvata mihinkään työhön, ei kenenkään pyhän ansioon, vaan ainoastaan Jumalan sanaan, joka ei sinulle valehtelee, ja jonka lupaus on riittävä. Silloin tartut sinä Jumalaan hänen omalla sanallansa, jonka päälle voit rakentaa ja perustaa sydämesi ja lohdutuksesi. Nyt seuraa edelleen evankeliumissa:

**Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma piti hänen kauttansa vapahdetman.** Näillä sanoilla voidaan päästä Jumalaan kiinni, niinkuin häneen onkin kiinni päästävä. Nyt et voi sinä juosta hänen perässäsä, vaan hän juoksee sinun perässäsi ja kuvaa poikansa sinulle vapahtajaksi eikä tuomariksi. Sen kautta kasvaa sinussa vaan luottamus Jumalaan.

Nyt nuo paavilaiset ovat Vapahtajasta tehneet tuomarin, ja niin on pyhän ansio saanut alkunsa, joten käännytään pois Kristuksesta ja turvaututaan pyhiin. Sillä me luulemme pyhien olevan meille armollisempia ja suopeampia kuin itse Jumala. Siitä sitte tulee, että toinen sanoo: P. Pietari on minun apostolini, toinen: P. Paavali on minun suojelijani, ja niin edelleen P. Barbara, P. Erasmus ja muut sen kaltaiset. Sitä nyt Jumala ei voi kärsiä, kunnia on Jumalalle tuleva. Täytyyhän omallatunnollani olla sellainen perustus, joka on ijankaikkinen varma totuus, muuten se pettää. Totuus taasen on ainoastaan Jumala, häneen pitää siis omantunnon nojata eikä mihinkään muuhun.

Jos nyt ihminen kuvailee Kristuksen ainoastaan peljättäväksi tuomariksi itselleen, niin seuraa siitä heti, että tulen vieraaksi hänelle, jopa alan Jumalaa peljätäkkin ja myöskin vihata häntä. Niin on sitten sydän täynnä myrkkyä ja Jumalan pilkkaa. Mutta jos minä

hänet siksi tunnen, joksi evankeliumi hänet kuvaa, että saan hänestä parhaimman ystävän, minkä sydämeni valita taitaa, niin on asiat hyvin ja siitä seuraa pian rakkaus. Eihän mikään ystävä voi meille niin paljoa tehdä, kuin hän on meille tehnyt. Silloin unohdan minä isän ja äidin ja rakastan häntä, ja silloin syntyy minussa vahva luottamus häneen. Muutoin jos häntä peljätään, niin ruvetaan töihin ja pannaan Kristus välimiehen toimesta pois. Tällä tavalla tahdotaan sitten juosta Jumalan luokse, mutta niskat siinä juoksussa taitetaan. Siinä käypi aivan kuin Ps. 53: 6 sanoo hulluista jumalattomista: **Siellä he kovin pelkäsit, kussa ei mitään peljättävää ollut**, ja San. Lask. 28: 1 lausuu Salomo: **Jumalaton pakenee, eikä kenkään aja häntä takaa.** Heillä on nimittäin jäykkä sydän ja he pelkäävät Kristusta, joka kuitenkin on heille mitä ystävällisin, ja he pakenevat kenenkään heitä vainoomatta ainoastaan oman itsepäisen luulonsa tähden.

Opi sen vuoksi tästä, että ihmisen sydän ainoastaan täytyy Kristus oikein tuntea, vedota häneen Isän tykönä ja pitää häntä eikä mitään muuta sinä hintana, jolla taivas ja autuus saavutetaan. Oi, kenelle vaan tämä lause joutuu mieleen kuolemasta kun lähtöä tehdään, ja ken vaan ajattelisi tätä lausetta tässä, ettei Herra ole tullut maailmaa tuomitsemaan vaan autuaaksi tekemään, hän ei voi hukkaa eikä kadotukseen joutua, vaan saa pelastuksen. Koska siis asia niin on, ettei kenestäkään muusta ole apua kuin Kristuksesta yksinänsä, joka juuri onkin tullut meidän Vapahtajaksemme, niin usko häneen. Sen vuoksi hän tässä houkuttelee kaikkia, uhkaakin ja päättää näin:

**Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita. Mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, sillä ei hän uskonut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle.** Korkeakoulut tahtoesaan ihmisiä hurskaiksi tehdä paukuttavat heille tuomiota ja tekevät sen niin kuumaksi

kuin suinkin voivat. Näin saattavat he kansan peljästykseseen, jonka valtaan heidät sitten jättävät selittämättä, kuinka voisivat siitä jälleen päästä. Mutta tässä hänkin lukee heille tuomiota ja uhkaa sanoen kuitenkin samalla, kuinka voivat siitä päästä, nimittäin näin: On oleva tuomio, jota ei kukaan välttää voi, paitsi joka uskoo ilman mitään lisäystä. Jos siihen yhdenkään lisäyksen teet, olet harhateitä kulkenut ja kadotuksen oma, sillä ken ei usko, hän on jo kadotettu. Minä olen se ainoa portti, joka taivaaseen johtaa; tie on kaita, sinun täytyy hoikaksi tulla, jos tahdot lävitse päästä ja kallion läpi puikahtaa. Mutta jotka hartioilleen ovat töitä sälyttäneet, kuten eräs Jaakopin veli raakkuja, ne eivät voi tunkeutua läpitse; sen vuoksi täytyy sinun tulla kapeaksi ja hoikaksi. Tämä taasen tapahtuu, jos itseäsi epäilet. Mutta jos sinä tulet suuria, töillä täytettyjä humaläsäkkejä kantaen, niin täytyy sinun ne panna pois, ennen kuin läpitse mahdut.

Tästä seuraa, että jos uskoa on, niin ei mikään synti vahingoita, sillä usko tekee meidät Kristuksen omiksi. Mutta missä taasen uskoa ei ole, siinä on joko pelko ja viha Jumalaa kohtaan tai sitten rietas, hurja elämä. Olemme nytkin kuulleet, että Kristus sanoo: **Pyhä Henki nuhtelee maailmaa synnin tähden, ettei he usko minun päälleni.** Ainoastaan epäusko on syntiä. Usko pyyhkii pois kaikki synnit, epäusko vaikuttaa, ettei tunneta Jumalaa, jonka vuoksi häntä peljätään. Mutta jos häntä peljätään, niin häntä vihataan ja häväistään, ja tehdään yhtä haavaa kaikkia syntejä eikä noudateta mitään käskyä. Nyt kuulkaa, kuinka hän mainitsee syynkin tähän tuomioon sanoen:

**Mutta tämä on tuomio, että valkeus tuli maailmaan ja ihmiset rakastit enemmän pimeyttä kuin valkeutta, sillä heidän työnsä olit pahat.** Valkeus on Herra Kristus ja hä-

nen tuntemisensa, niin että hänet tunnetaan sellaiseksi, joksi hän on kuvattu tässä evankeliumissa. Siinä paistaa sinua vastaan kirkkaus, aivan kuin katsoisit aurinkoon ja siitä opit, mitä Jumala on. Valkeus on tullut maailmaan apostolien suun kautta, se on valaissut koko maailman, mutta sitä vihataan pahojen töiden tähden, joita maailma on täynnä. Minkäpä vuoksi paavi, piispat, papit ja munkit eivät kärsi, että heidän töitensä nuhdellaan ja heille sanotaan, mitä he ovat? Sen vuoksi, että heidän työnsä ovat pahat. Nyt ilmaisee valkeus, että kaikki meidän työmme eivät ole minkään arvoisia, ja että meillä pitää oleman Kristus yksinänsä. Kun nyt valkeus tuodaan esille, niin he sanovat: No kumma, enhän toki liene näin kauvan turhaan paastonnut ja rukoillut? Pitäisikö kaikkein hyvän töiden olla turhaan tehtyjä? Korjaa luusi, sinä vääräuskoinen! Jos tällä tavalla asiat myttyyn pantaisiin, niin ei tietysti kukaan enään kävisi valvojaisissa eikä messuissa. Näin katoisivat herkut heidän keittiöstään ja heidän kellarinsa jäisivät tyhjiksi. Sitä he eivät voi kärsiä ja sen vuoksi täytyy heidän vihata valkeutta.

Jumala on heidät niin sokaissut, että he panevat sydämensä turvan kiviin ja puihin, mutta totuuden perustuksen he viskaavat syrjään eivätkä ota Kristusta turvaksensa. Mutta evankeliumi tahtoo sydämen turvan rakennettavaksi ijankaikkiselle perusteelliselle totuudelle. Kun heiltä tahdotaan heidän luulojansa otta pois ja kukistaa, täytyy valkeudella paljastaa heidän työnsä, että he joutuisivat häpeään. Sitä sitten eivät tahdo kärsiä, vaan tahtovat pitää kiinni omasta menostansa ja sitä suojella, ja näin rupeavat he vihaamaan tätä valkeutta. Tästähen juuri Herra sanoo:

**Jokainen joka paha tekee, se vihaa valkeutta, eikä tule valkeuteen, ettei hänen töitensä pitäisi laitettaman.** He vihaavat valkeutta, sanoo Kristus, koska tekevät paha;

hehän viettävät häpeällistä elämää, vaikka kuitenkin sitä parhaaksi luulevat. Perkele tahtoo myöskin kaunis olla ja mielellään istua puhtaalla paikalla, ei virua oven edessä, vaan asustaa sydämessä eikä tulla valkeuteen. Hän tahtoo olla peitossa, ettei hänen ilkeyttään nähtäisi.

Tuon nyt täytyy tulla valkeuteen, sillä ei aurinko siltä jää nousematta, vaikka minä laiska olen ja halusta tahtoisin vielä tunnin pari nukkua. Ei suinkaan, se nousee ja valaise kaikki kirkkaudellaan ja valkeudellaan, vaikka se on vastoin minun mieltäni. Näin nousee vanhurskaudenkin aurinko. Te näette siis, etteivät he tahdo valkeutta, vaan tahtovat peittää ja kaunistaa syntinsä ja pahat tekonsa. Näin ansaitsevat he tuomion, sillä he eivät ole ainoastaan tehneet pahoja tekoja, vaan tahtovat niitä puollustaakin, joka on kahdenkertainen synti.

Hurskaat taasen tulevat mielellään valkeuteen, jotta jokainen haluava voisi heidän töitään tuomita, ja antautuvat perkeleenkin tutkittavaksi. Ovathan he laskeneet hyvän perustuksen, sillä heillä on usko, he vaeltavat uskossa ja auttavat köyhiä. Työt vaikuttaa heissä Jumala, jotka siis eivät voi olla pahoja, ja sen vuoksi ei tule sitä heidän töitensä tuomaria, jonka edessä eivät voisi kestää. Sen vuoksi on kallisarvoista olla uskovaisena; jos hänen töitensä soimataan, niin sanoo hän itselleen: No niin, eihän olekkaan minussa itsessäni mitään hyvää, mutta Herrani Kristuksen minussa tekemät työt ovat kaikki hyviä. Hän ei tahdo mitään omaa kunniaa, vaan lukee sen Jumalan ansioksi, tahtoo Jumalassa ainoastaan omistaa kaiken omistettavansa, voi hyvästi valkeuteen astua ja kestää. Tähän nähden Kristus tässä lopuksi sanoo:

**Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.** Nyt olemme

kuulleet, mikä lohdutuksemme ja ainoa lopullinen uskalluksemme on, jolle meidän tulee perustaa ja rakentaa. Älköön yksikään ihminen, joka tahtoo kristittynä olla, ryhtykö mihinkään työhön luullen sen kautta autuaaksi tulevansa, vaan ainoastaan Kristuksen kautta, joka kaikki on valmistanut. Hänen eikä kenenkään muun kautta voidaan autuus saavuttaa. Jos yhdellekään työlle rakennetaan, on se aivan vastoin Jumalan armoa.

Toisaalta emme myöskään saa työttömiksi heittäytyä, kuten häpeemättömät räyhäten sanovat: Minäpä en tahdo mitään hyvää työtä tehdä autuaaksi tullakseni. Niinpä kyllä, ei sinun tarvitsekaan mitään tehdä autuutta, syntein anteeksi saamista ja omantunnon rauhaa ansaitaksesi, sillä uskossa on sinulla kyllin. Mutta sinun lähimmäisesellesi se ei riitä, häntä täytyy sinun auttaa. Senhän vuoksi Jumala sallii sinun eläkin, muutoinhan sinulta kohta kaula katkaistaisiin. Mutta sinä elät sen vuoksi, ettet elämälläsi palvelisi itseäsi vaan lähimmäistäsi.

Olisihan tässäkin Herralla Kristuksella itsessänsä kylläksi; mikä li maailman, se oli hänen. Hän olisi saattanut meidät jättää, mutta se ei ole oikea elämä. Helvettiin asti olkoon kirottu ja tuomittu sellainen elämä, jota ainoastaan itseä varten eletään, sillä se on pakanallinen ja epäkristillinen. Keillä taasen nyt on Kristuksessa yllin kyllin, heidän täytyy Kristuksen esimerkkiä seurata ja sydämensä pohjasta tehdä lähimmäiselleen hyvää, kuten hän on tehnyt meille, vapaasta ehdostansa ja ilman mitään palkinnon toivoa, ainoastaan sen vuoksi, että se Jumalalle niin kelpaa.

Meidän kristittyjen laita on sama, kuin jos lapsi syntyisi isän huoneeseen. Se tuopi mukanaan perinnön lihassa ja veressä, ja perimyssoikeus kuuluu hänelle syntymästä, ja hän tuo sen taloon syntymänsä keralla. Mutta palvelija ei jätä ansiotaan taloon, vaan vie sen pois

mennessään. Kun sitten lapsi on kasvanut, täytyy hänenkin olla apuna perintöä lisäämässä ja parantamassa, että se tulisi suuremmaksi ja arvokkaammaksi. Näin ei voida enään perimysoikeutta hankkia, sillä se on jo syntymän kautta saatu. Jos mekin siis uskomme Jumalaan, niin olemme jo perilliset eikä meidän tarvitse sitä enään töillä tavoitella, mutta kuitenkin tulee meidän auttaa isää sen lisäämisessä.

Näinpä P. Paavalikin Filipp. 2: 6 ja seur. sanoo: **Kullakin olkoon se ajatus, kuin Kristuksella Jesuksella oli. Joka, vaikka**

**hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla, vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä, ja tuli muitten ihmisten vertaiseksi. Ja löyettiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä, ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, jaa, ristin kuolemaan asti.** Se on: Vaeltakaa tekin ulkonaisesti näin, että tulisitte Kristuksen esimerkin kaltaisiksi ja auttaisitte lähimmäistänne ruumiilla ja tavaralla, vaan älkää ajatelko hankkia töillä synnynnäistä oikeutta. Älkää varjelko lapsenoikeuttanne röyhkeydellä vaan uskolla, ja olkaa apuna Kristuksen valtakunnan levittämisessä.